

CONCEPTUL
privind Programul de Dezvoltare Strategică a Procuraturii Republicii Moldova
pentru anii 2026-2030

Denumirea documentului	Programul de Dezvoltare Strategică a Procuraturii Republicii Moldova pentru anii 2026–2030
Tipul documentului de politici publice care se propune a fi elaborat	Se propune elaborarea unui Program de dezvoltare strategică a Procuraturii Republicii Moldova pentru anii 2026–2030. În procesul de elaborare a Programului, Procuratura se va conduce de regulile generale ale planificării stabilite în actele normative la nivel național, în special de prevederile Hotărârii Guvernului nr.386/2020 cu privire la planificarea strategică. La nivel instituțional Procuratura se conduce de Regulamentul cu privire la planificarea, monitorizarea și raportarea activității Procuraturii, aprobat prin Ordinul Procurorului General nr. 103/2020 și va include, alături de componentele strategice (misiune, viziune, obiective generale și specifice), un Plan de acțiuni detaliat, care va include obiective, acțiuni, termene, subdiviziuni responsabile, estimări bugetare și indicatori de performanță. Programul va reflecta prioritățile instituției pentru consolidarea independenței, eficienței și responsabilității Procuraturii și va asigura alinierea la angajamentele internaționale și la Strategia Națională de Dezvoltare.
Problema care urmează a fi abordată	Procuratura Republicii Moldova se confruntă în prezent cu un cumul de probleme sistemice care influențează independența, eficiența, performanța și încrederea publicului în activitatea sa. Aceste probleme includ: Lipsa unui statut clar de independență și insuficiența garanțiilor pentru protejarea procurorilor de influențe externe sau interne nelegitime. În pofida reglementărilor legale privind independența procesuală, practicile actuale, aprobările informale și lipsa unor mecanisme funcționale de autoadministrare eficientă limitează autonomia procurorilor în luarea deciziilor; Capacitate administrativă subdimensionată, marcată de procese birocratice, lipsa interoperabilității sistemelor informatice, inegalități în distribuția resurselor umane, și o digitalizare incompletă a activităților de urmărire penală. Reformele de reorganizare teritorială nu au fost încă însoțite de măsuri logistice suficiente pentru a sprijini eficient noua structură instituțională; Situația privind persistența interimatelor la nivel sistemic și delegările procurorilor, afectează activitatea instituțională.

	Încărcătura mare de muncă și insuficiența de personal auxiliar generează un nivel crescut de epuizare profesională și afectează calitatea actelor procesuale. În multe unități, numărul de dosare per procuror depășește sustenabilitatea, în timp ce un procent semnificativ de posturi rămân vacante; Deficiențe în managementul performanței și lipsa unui sistem coerent de indicatori cantitativi și calitativi pentru evaluarea activității procurorilor și a instituției în ansamblu. Măsurarea eficienței se face preponderent cantitativ, fără a evidenția dosarele complexe sau contribuțiile esențiale în combaterea infracționalității grave; Nivel scăzut de încredere publică, cauzat de o comunicare instituțională insuficientă, limbaj tehnic inaccesibil și lipsa transparenței privind rezultatele activității de urmărire penală. Strategia de comunicare elaborată nu este încă implementată, iar canalele de informare nu sunt utilizate în mod eficient pentru consolidarea relației cu cetățenii; Colaborare interinstituțională limitată, afectată de lipsa mecanismelor funcționale de schimb de date, reticența instituțională și absența unei culturi solide de cooperare. Deși există acorduri de colaborare, acestea nu sunt utilizate eficient, iar bunele practici precum echipele comune de anchetă sunt aplicate sporadic . Aceste deficiențe structurale, operaționale și funcționale afectează capacitatea Procuraturii de a contribui eficient la realizarea justiției și de a-și îndeplini rolul constituțional. În contextul angajamentelor asumate de Republica Moldova în procesul de aderare la Uniunea Europeană și al exigențelor partenerilor internaționali privind statul de drept, devine imperativă elaborarea unui nou Program de dezvoltare strategică care să asigure o reformă coerentă, participativă și sustenabilă a sistemului procuraturii.
Scopul elaborării documentului de politici publice	Scopul elaborării Programului de dezvoltare strategică și al Planului de acțiuni al Procuraturii Republicii Moldova este de a furniza un cadru coerent, legitim și orientat spre rezultate pentru reformarea și modernizarea instituției, în conformitate cu cerințele cadrului normativ național și cu angajamentele internaționale asumate de Republica Moldova. Programul urmărește: Consolidarea independenței, integrității și responsabilității procurorilor prin măsuri de protecție instituțională, alinierea statutului procurorului și crearea unor mecanisme eficiente de autoadministrare; Creșterea eficienței activității de urmărire penală prin digitalizarea proceselor, dezvoltarea capacităților de investigare și profesionalizarea resurselor umane; Îmbunătățirea transparenței și a comunicării publice, în scopul sporirii încrederii cetățenilor în activitatea Procuraturii;

	Consolidarea cooperării interinstituționale și internaționale, inclusiv prin interoperabilitatea sistemelor informatice și stabilirea unor mecanisme de lucru eficiente; Alinierea obiectivelor Procuraturii la prioritățile naționale și la criteriile de aderare la Uniunea Europeană, reflectate în Planul Național de Acțiuni pentru aderare, Agenda de Reformă și recomandările partenerilor internaționali. Documentul are rolul de a orienta dezvoltarea instituțională într-un mod strategic, participativ și bazat pe dovezi, constituind o platformă de dialog intern și extern asupra priorităților de reformă ale Procuraturii Republicii Moldova și asigurând coerența politicilor sale cu alte documente strategice la nivel sectorial și național.
Concordanța documentelor de politici publice cu documentele de planificare și angajamentele internaționale	Programul de dezvoltare strategică a Procuraturii Republicii Moldova este conceput în concordanță cu cadrul național de planificare strategică, precum și cu angajamentele internaționale asumate de statul Republica Moldova în contextul procesului de integrare europeană și al reformelor în domeniul justiției. Documentul respectă cerințele Hotărârii Guvernului nr. 386/2020 privind planificarea strategică, precum și ale Regulamentului intern al Procuraturii Generale aprobat prin Ordinul nr. 103/2020, care stabilesc obligația elaborării de documente strategice aliniate la Strategia Națională de Dezvoltare (SND) și la alte documente programatice la nivel național și sectorial . La nivel internațional, Programul este aliniat cu: Acordul de Asociere RM–UE, care prevede reforme esențiale în domeniul justiției, consolidarea statului de drept și independența sistemului judiciar; Planul Național de Acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la UE 2024–2027, care include acțiuni specifice privind consolidarea Procuraturii, integritatea și independența acesteia; Agenda de Reformă 2025–2027, aprobată prin HG nr. 260/2025, care prevede măsuri concrete pentru lupta împotriva corupției și eficientizarea sectorului justiției; Raportul Comisiei Europene (octombrie 2024) privind politica de extindere, care evidențiază necesitatea unei strategii coerente pentru resursele umane din sistemul justiției și a unei cooperări sporite între instituțiile de aplicare a legii; Recomandările OCDE – Planul de acțiune Istanbul, care subliniază nevoia de consolidare a capacităților Procuraturii în investigarea infracțiunilor de corupție și aplicarea legii; Avizele Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE), în special Avizul nr. 13/2018 privind independența și responsabilitatea procurorilor, și Avizul nr. 9/2014 privind principiile europene aplicabile statutului procurorului;

	Programul este de asemenea conceput pentru a integra obiectivele Agendei 2030 pentru dezvoltare durabilă, în special cele referitoare la consolidarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente (SDG 16), și este construit în jurul unei abordări bazate pe respectarea drepturilor omului, transparență instituțională și participare publică.
Concordanța cu cadrul bugetar pe termen mediu (CBTM)	Elaborarea și implementarea Programului de dezvoltare strategică al Procuraturii Republicii Moldova se va face cu respectarea prevederilor privind corelarea politicilor publice cu planificarea bugetară multianuală, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 386/2020 și Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 209/2015 privind setul metodologic pentru elaborarea și modificarea bugetului. Estimarea costurilor se propune a fi realizată pentru fiecare obiectiv specific și acțiune prevăzută în Planul de acțiuni aferent Programului, fiind defalcată pe categorii bugetare (cheltuieli de personal, operaționale, investiții, formare etc.) și pe ani bugetari, în funcție de perioada de implementare a Programului . Totodată, documentul va identifica: ✓ sursele de finanțare disponibile, inclusiv bugetul de stat, fonduri externe, granturi sau contribuții proprii; ✓ costurile neacoperite, în cazul în care sursele bugetare existente nu sunt suficiente; ✓ proiecții financiare pentru perioada care depășește CBTM, asigurând o perspectivă sustenabilă asupra cheltuielilor. În procesul de elaborare a estimărilor bugetare se va consulta Ministerul Finanțelor, în vederea respectării disciplinei bugetare și a încadrării în limitele de cheltuieli aprobate pentru domeniul justiției. Pentru inițiativele majore (ex. digitalizarea proceselor operaționale, dezvoltarea infrastructurii, reorganizarea teritorială), se vor elabora fișe de proiect cu estimări multianuale, inclusiv componente de sustenabilitate post-implementare.
Perioada planificată pentru elaborarea documentului de politici publice	Iunie-decembrie 2025
Părțile implicate	Procesul de elaborare a Programului de dezvoltare strategică al Procuraturii Republicii Moldova presupune participarea activă și consultarea mai multor categorii de părți interesate, în spiritul transparenței și al unei abordări incluzive, așa cum este prevăzut atât în HG nr. 386/2020, cât și în Legea nr. 3/2016 privind Procuratură și Legea nr.148 din 09.05.2023 privind accesul la informațiile de interes public. Părțile implicate sunt: Procuratura Generală - Inițiatorul procesului strategic, având rolul de coordonare generală, furnizare a datelor și resurselor necesare. În acest scop, la nivel instituțional prin Ordinul Procurorului General nr. 23/3 din 10.03.2025 a fost constituit Grupul de lucru instituțional pentru elaborarea proiectului „Programului de Dezvoltare Strategică a

	Procuraturii în perioada 2026-2030”, a cărei activitate este gestionată de conducerea instituției, asistată de subdiviziunea specializată la nivel instituțional, Secția politici și management al proiectelor, responsabilă de secretariatul tehnic și sprijin metodologic. Consiliul Superior al Procurorilor (CSP) – Organul de autoadministrare a Procuraturii - unul din actorii cheie, în calitate de garant al independenței procurorilor și autoritate responsabilă de cariera acestora. CSP, va fi invitat pentru participare în Grupul de lucru și în procesul de validare a Programului. Procurorii din sistem - Reprezentați în proces prin consultări (focus grupuri, chestionare), inclusiv din procuraturi teritoriale, specializate și din Procuratura Generală. Oferă date esențiale pentru analiza diagnostic, inclusiv privind volumul de muncă, digitalizare și nevoile de formare profesională. Ministerul Justiției - Partener în alinierea documentului la politicile generale ale statului în domeniul justiției, poate contribui cu expertiză normativă și cu suport în integrarea acțiunilor strategice în documentele naționale sectoriale. Ministerul Finanțelor – va fi consultat la etapa de evaluare a costurilor acțiunilor preconizate a fi realizate conform Planului de acțiuni elaborat. Organele de drept – care realizează activitate de urmărire penală din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Vamal, Centrului Național Anticorupție și Serviciului Fiscal de Stat, precum și activitatea specială de investigație realizată de Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Centrului Național Anticorupție, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Serviciului Vamal, Serviciului Fiscal de Stat și Administrația Națională a Penitenciarelor. Reprezentanți ai sistemului judecătoresc și ai avocaturii – vor putea fi implicați prin consultări tematice privind cooperarea interinstituțională și bune practici în procesul penal. Oferă o perspectivă externă asupra eficienței actului de urmărire penală și a respectării drepturilor procesuale. Parteneri internaționali și donatori – Consiliul Europei – sprijin direct în redactarea conceptului și metodologiei. Delegația Uniunii Europene precum și alți parteneri de dezvoltare – furnizori de analize, bune practici, sprijin financiar și metodologic pentru reformele propuse. Societatea civilă - ONG-uri cu activitate în domeniul justiției, drepturilor omului și anticorupție vor fi consultate pentru evaluarea externă a funcționării Procuraturii, pentru formularea de recomandări/opinii și pentru monitorizarea impactului.
--	--